

ACC. N:R M. 13834: 1-4.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: *Västergötland* Upptecknat av: *Walborg Larsson.*

Härad: *Kind* Adress: *Hällabäck*

Socken: *Fläcksvik* Berättat av: *Emil Pettersson; f. d. hem. äg.*

Uppteckningsår: *1956* Född år *1878* i *Bäck, Fläcksvik*

Fläcksvik. s. 1-4.

LUF 104.

ACC. N:R M. 13834:1.

Slaktteknik.

11
Vid grisakt användes bröststick utan be-
dövning. Vid slakt av ka och kalv skedd
blodotstapningen genom ett yphugg i nacken
Denne metod ansågs bra, emedan djuret
blev bedövat när halskatarna skildes åt
genom hugget. Först slaktades antingen ge-
nom halsstick eller stick i bingen eller
bröstd. Blodet tillvaratogs efter alla
djuren. När djuret var dött ristades hal-
sen upp och det knöts för matstrupen
så att djuret inte skulle skjuta upp
av maginnehållet. Man ville inte ha
djuret bedövat för slakten, men trädde
inte att blodet gick av djuret. Gris
hålls genom ett snöre i munnen som
hållades en "vresol". Den trädde först

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Snf 104

1.

ACC. N:R M. 13834:2.

in i munnen, ågs sedan om båda käkarna och vreds till slut åt med en träpinne så att grisen inte kunde få upp munnen och skrika. De andra djurslagen bara led- des ut i en grinna. På kor brukade man binda för ögonen. Tre eller fyra vora medhjälpare. Vid grisstekt behövdes fyra starka karlar. Grisen skulle först lyftas upp på slaktbänken innan den skaes. Två karlar behövdes till att hålla grisen, en till att slakta ka- non och en till att vispa i blodskä- len. Slaktkniven var av 25 cm. längd och hade mersendels ryggen på båda si- dor. Samma instad användes av både yrkes- och hemslaktare. Omkring år 1900 upphörde slakt utan föregående bedöv- ning.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

2.

Blodastappning efter f. klubbning.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

3.

Vid nittonhundratalets början kom denna metod i bruk. Krisen bedövades genom ett slag i pannbenet med en yxa. Omkring år 1915 började slaktmaskar användas här på orten. Vid den bedövades alla djur förs slakten. Det bedrevs propaganda för detta slakt-sätt emedan det ansågs humanare och smärtsamt för djuren. Det mottogs dock med skepsis på många ställen, man tyckte bättre om de gamla metoderna utan bedövning. Klubbningen ansåg att göra djuret lätthärtligare vid slakten, men bedövningen med slaktmask ansåg att göra djuret medvetslöst, och bespara det lidande vid stickningen. En yxa var det vanliga redskapet vid klubbningen

ACC. N:R M. 13834:4.

Grissen hålls fortfarande genom en "orsol"
i munnen och andra större djur genom
en granna eller ett rep lagit om hornen
och hjälpana var tre eller fyra. Ykes-
slakt och hemmaslakt var ungsfår
likartade här på orten.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

4.

4.)